

Mladí dospělí v pražském metropolitním regionu

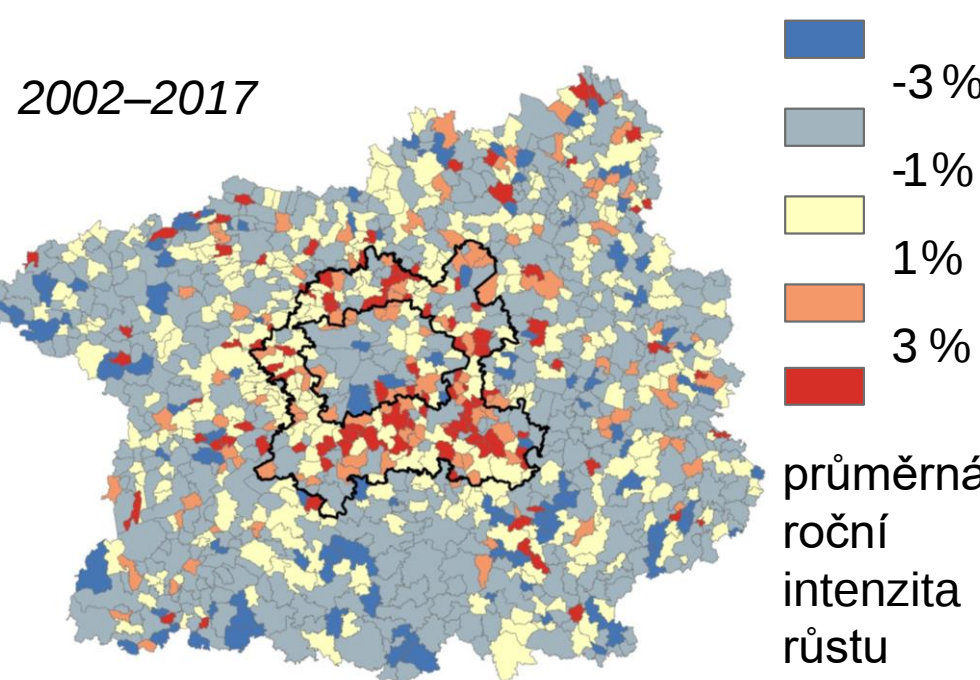
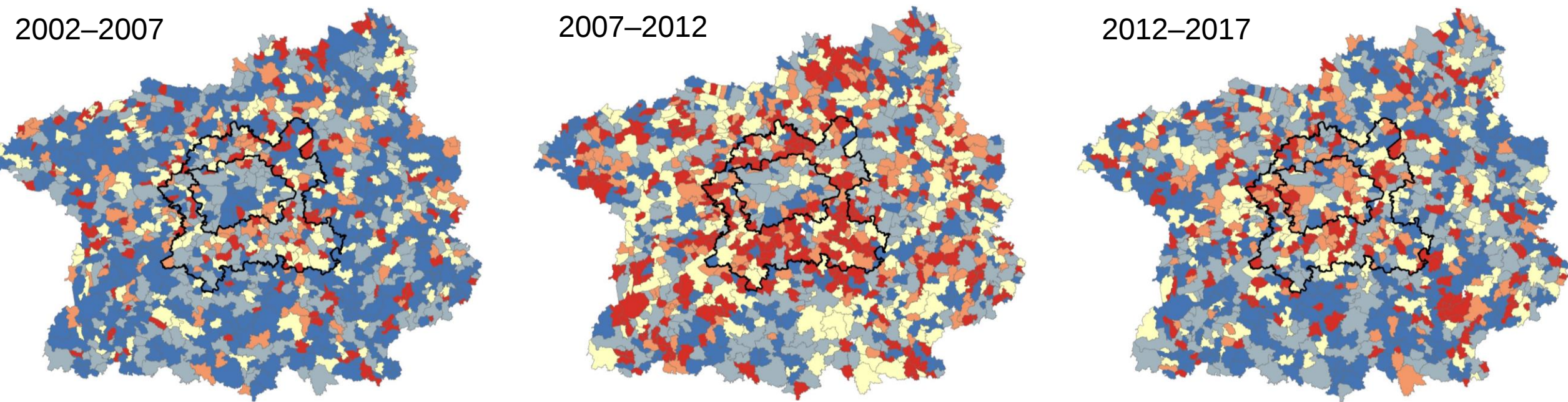
ÚVODEM

Proces rezidenční suburbanizace, který v pražském metropolitním regionu nastartoval v 90. letech 20. století, nejen znásobil počet obyvatel mnoha obcí, ale i zásadně změnil jejich demografickou strukturu. Poněkud opomenutou zůstává dnešní generace mladých dospělých (ve věku 18–26 let), která v suburbánních lokalitách vyrůstala a nyní dorůstá do věku, kdy si hledají vlastní bydlení.

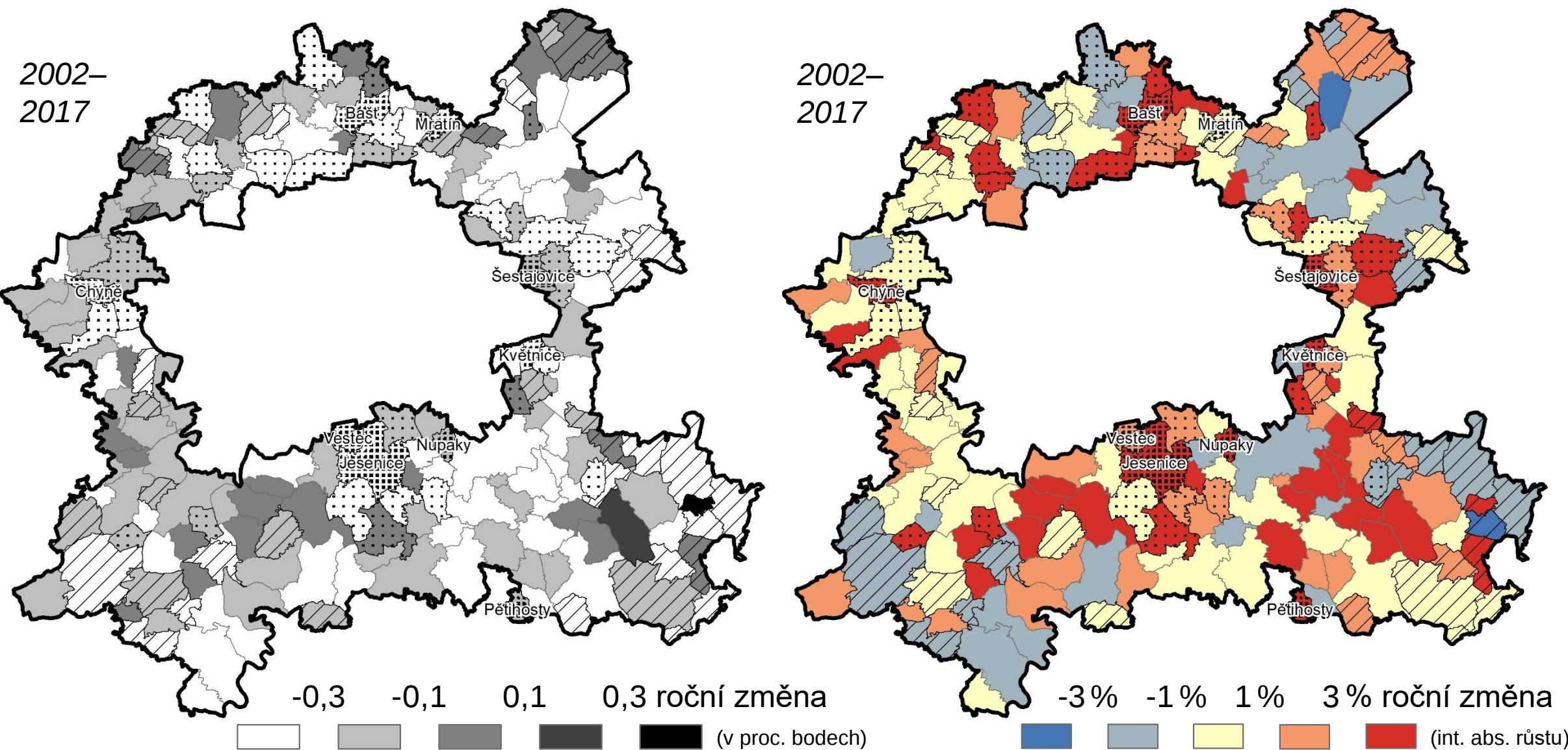
Klademe si otázku: „Jak významná je generace mladých dospělých v pražském metropolitním regionu, především v dynamicky se měnícím pražském zázemí?“ (Obrázek 1) Naším cílem je zachytit změny ve věkové skupině mladých dospělých a identifikovat koncentrace mladých dospělých v zázemí Prahy, tj. míst, z nichž lze v blízké době očekávat významné proudy vystěhování.

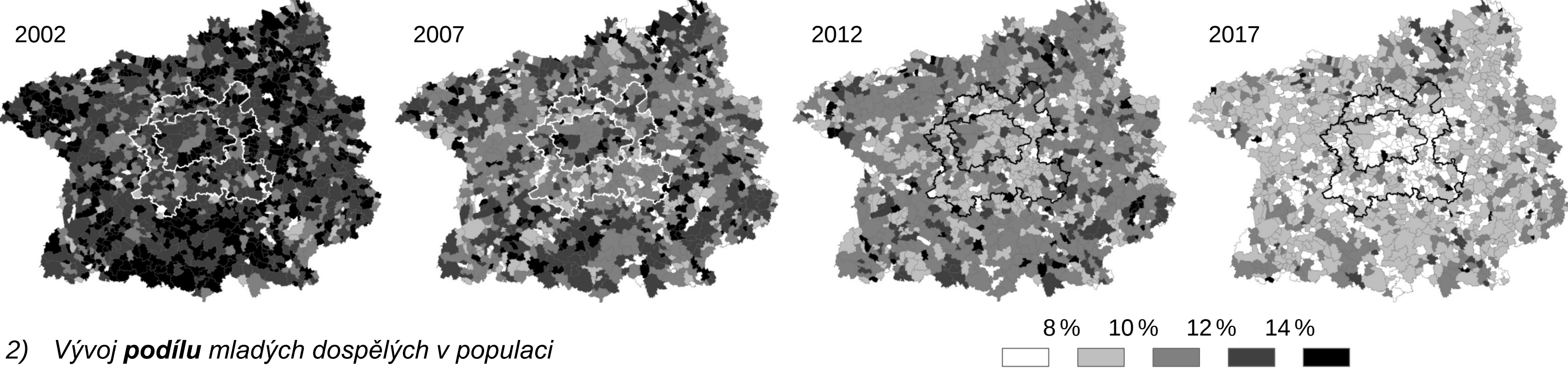
1) Pražská metropolitní oblast

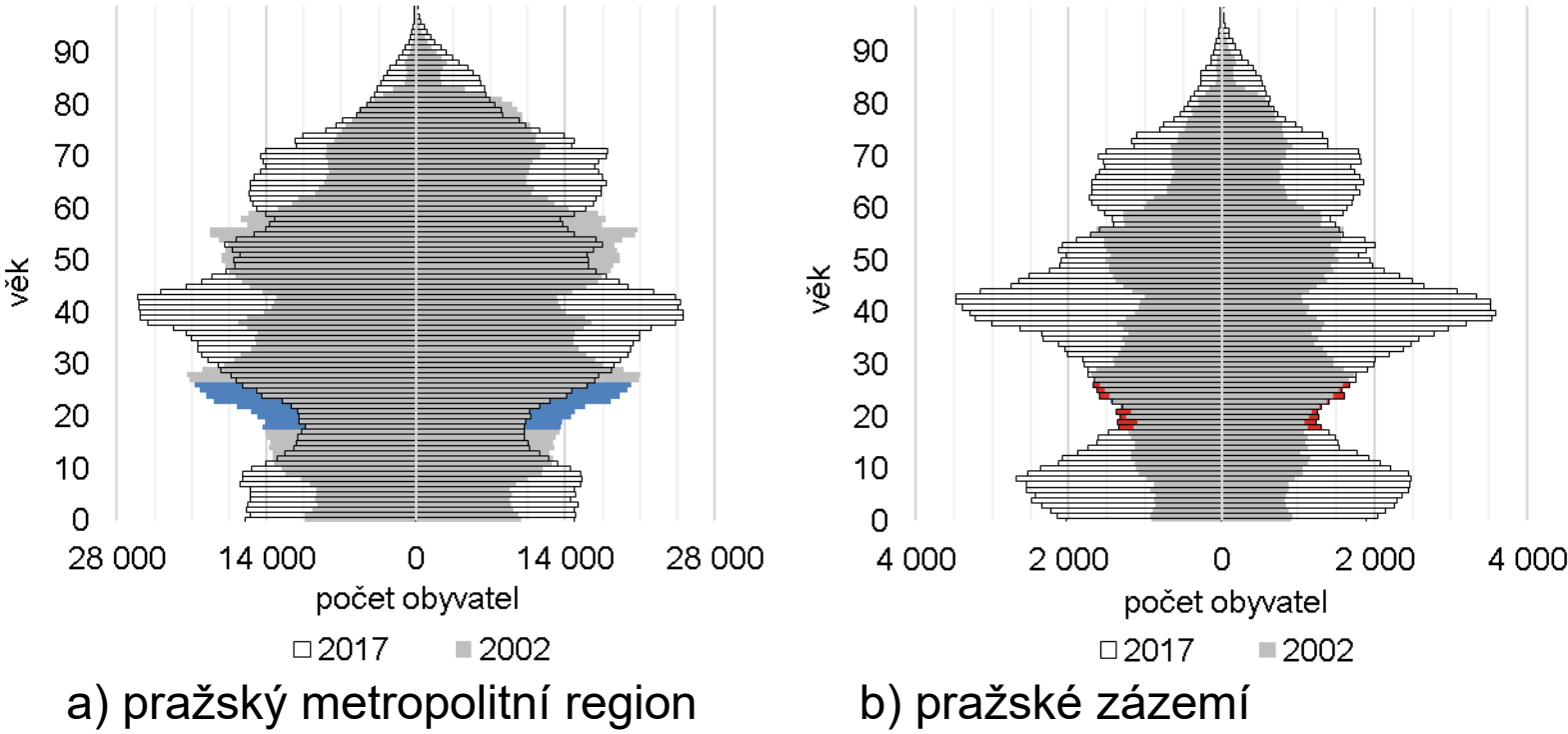
5) Vývoj počtu mladých dospělých

6) Vývoj podílu a počtu mladých dospělých a intenzita bytové výstavby

2) Vývoj podílu mladých dospělých v populaci

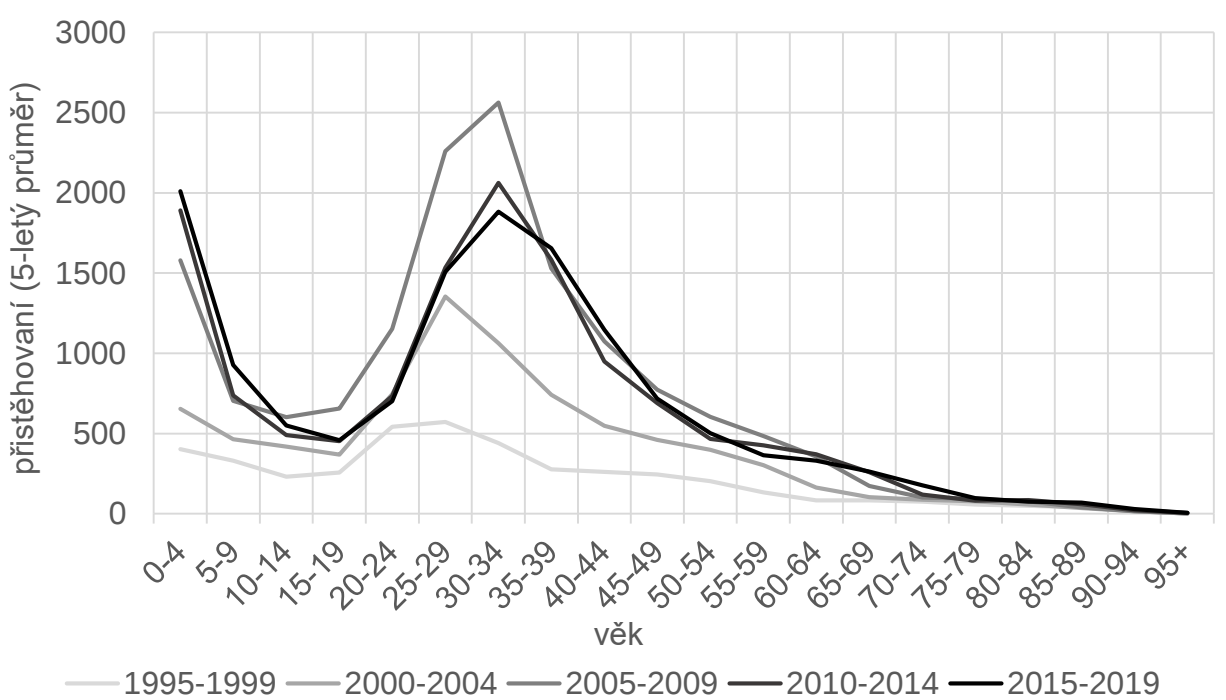

3) Populační vývoj

...V DŮSLEDKU DEMOGRAFICKÝCH ZMĚN A MIGRACE

Snižování podílu mladých dospělých v populaci pražského metropolitního regionu vysvětlujeme demografickým vývojem. Na pokles mělo vliv nerovnoměrné zastoupení populačních kohort ve věkové struktuře (Obrázek 3a). Po roce 2002 z věku mladé dospělosti odcházely silné ročníky ze 70. let a nahradily je slabší 80. a do roku 2017 ještě slabší ročníky z 90. let. Co ale způsobuje pokles podílu v pražském zázemí, které si populaci mladých dospělých udržuje (Obrázek 3b)?

Paradoxně je to stěhování pražského zázemí – suburbanizace, která přispívá k poklesu podílu mladých dospělých na místní populaci. Do pražského zázemí dlouhodobě přicházejí věkové skupiny dětí 0–4 a dospělých 25–39 (Obrázek 4) a tím roste jejich zastoupení populaci na úkor mladých dospělých. V důsledku selektivní migrace je proto zastoupení mladých dospělých v pražském zázemí nižší než v ostatních částech regionu.

4) Migrace do pražského zázemí

rok	území	obyvatel celkem (v tis.)	mladí dospělí v %	abs.	období	roční změna podílu	počtu
2002	Praha	1 151,9	13,2 %	153,8	2002–2007	-0,28 p. b.	-1,4 %
	pražské zázemí	191,1	12,9 %	25,1		-0,42 p. b.	+0,1 %
	širší metropolitní oblast	934,5	13,5 %	126,4		-0,32 p. b.	-1,8 %
	celkem	2 277,5	13,4 %	305,3		-0,34 p. b.	-1,5 %
2007	Praha	1 212,1	11,8 %	142,8	2007–2012	-0,32 p. b.	-2,1 %
	pražské zázemí	233,9	10,8 %	25,2		-0,26 p. b.	+1,4 %
	širší metropolitní oblast	968,7	11,9 %	114,8		-0,24 p. b.	-1,2 %
	celkem	2 413,9	11,7 %	282,8		-0,28 p. b.	-1,4 %
2012	Praha	1 246,8	10,2 %	127,7	2012–2017	-0,40 p. b.	-3,4 %
	pražské zázemí	283,9	9,5 %	27,0		-0,23 p. b.	-1,0 %
	širší metropolitní oblast	1 007,9	10,7 %	108,0		-0,36 p. b.	-3,0 %
	celkem	2 538,6	10,3 %	262,7		-0,36 p. b.	-3,0 %
2017	Praha	1 293,5	8,2 %	106,3	2002–2017	-0,33 p. b.	-2,1 %
	pražské zázemí	319,1	8,1 %	25,7		-0,32 p. b.	+0,2 %
	širší metropolitní oblast	1 033,7	8,9 %	91,7		-0,31 p. b.	-1,8 %
	celkem	2 646,3	8,5 %	223,7		-0,33 p. b.	-1,8 %

a) Význam mladých dospělých v pražském metropolitním regionu

území	mladí dospělí (abs.) 2002	mladí dospělí (abs.) 2017	roční změna 2002–2017
pražské zázemí	25 084	25 703	0,2 %
z toho obce s 5 % nejvyšší IBV	1 007	1 925	6,1 %
s 20 % nejvyšší IBV	5 732	7 451	2,0 %
s 20 % nejvyšší IBV	3 666	3 099	-1,0 %
s 5 % nejvyšší IBV	663	535	-1,3 %
území	mladí dospělí (v %) 2002	mladí dospělí (v %) 2017	roční změna 2002–2017
pražské zázemí	0,13	0,08	-0,32 p. b.
z toho obce s 5 % nejvyšší IBV	0,14	0,07	-0,41 p. b.
s 20 % nejvyšší IBV	0,13	0,08	-0,35 p. b.
s 20 % nejvyšší IBV	0,13	0,08	-0,29 p. b.
s 5 % nejvyšší IBV	0,13	0,10	-0,23 p. b.

b) Vliv intenzity bytové výstavby (IBV) (průměrná IBV v letech 2003–2007)

...A TO PŘEDEVŠÍM V OBCÍCH S INTENZIVNÍ BYTOVOU VÝSTAVBOU

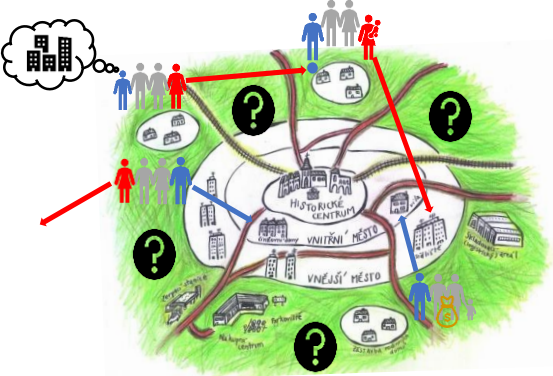
Vliv suburbanizace dokumentujeme na obcích s různou intenzitou bytové výstavby, tj. počtu dokončených bytů na obyvatele v letech 2003–2007. Čím vyšší byla intenzita bytové výstavby a s tím spojená migrace nových obyvatel, tím vyšší byl absolutní nárůst a zároveň relativní pokles mladých dospělých (Obrázek 6, Tabulka b). Zjištění poukazují na dvojí charakter dynamického rozvoje v suburbech: růst počtu mladých dospělých při současném snižování jejich zastoupení v populaci.

obce s 5 % nejvyšší intenzitou bytové výstavby
obce s 20 % nejvyšší intenzitou bytové výstavby
obce s 20 % nejnižší intenzitou bytové výstavby
obce s 5 % nejnižší intenzitou bytové výstavby

(průměrná intenzita bytové výstavby v letech 2003–2007)

DALŠÍ VÝZKUM

Dorůstající generace potomků suburbanizace novousedlíků stojí v současnosti na prahu volby budoucího bydliště. Atraktivní městský život odpovídající běžným preferencím většiny dospívajících obyvatel je v přímém kontrastu s denním dojížděním do vzdálených satelitů. Současná situace na pražském trhu s byty, zejména jejich finanční nedostupnost, brání vyšší migraci mladých obyvatel, kteří tak hledají alternativní migrační trajektorie. Výzkum se dále zaměří na objasnění migračních proudů a na vysvětlení faktorů, které vedou dospívající generaci k volbě nového bydliště. Zjištěné migrační trajektorie budou uvažovány v pokračujícím procesu transformace pražského metropolitního regionu.

Jaké jsou migrační trajektorie mladých dospělých v pražském zázemí?
Zdroj podkladů: suburbanizace.cz

Mapové podklady a demografické pyramidy byly zpracovány na základě dat poskytnutých Českým statistickým úřadem.
Poster byl vytvořen s podporou projektu Grantové agentury Univerzity Karlovy č. 814119 „Migrační trajektorie dospívající generace v pražském zázemí“.